

Vědecký výbor pro potraviny

Klasifikace: Draft	☐	<i>Pro vnitřní potřebu VVP</i>
Oponovaný draft	☐	<i>Pro vnitřní potřebu VVP</i>
Finální dokument	☐	<i>Pro oficiální použití</i>
Deklasifikovaný dokument	☒	<i>Pro veřejné použití</i>

Název dokumentu:

INFORMACE VĚDECKÉHO VÝBORU PRO POTRAVINY VE VĚCI:
Rezidua veterinárních léčiv
v potravinách živočišného původu v ČR

Poznámka:

Informaci Výboru připravil: J. Drápal
Informaci Výboru redigoval: J. Ruprich

Státní zdravotní ústav, Palackého 3a, 612 42 Brno
tel/fax +420541211764, URL: <http://www.chpr.szu.cz/vedvybor/vvp.htm>

Preambule

Informace byla připravena v souladu s formální procedurou plynoucí z „Procedurálního manuálu Vědeckého výboru pro potraviny“. Informace je přehledný nebo technický dokument, pokud není uvedeno jinak. Informace rekapituluje přístup Výboru k problematice reziduí veterinárních léčiv a zakázaných látek v surovinách a potravinách živočišného původu. K přípravě materiálu bylo využito informací členů Vědeckého veterinárního výboru pro bezpečnost potravin (VVV). Informace je veřejně přístupný dokument, pokud není na titulní straně dokumentu uvedeno jinak. Připomínky a názory k tomuto dokumentu je možné zasílat na sekretariát Výboru.

Seznam členů Vědeckého výboru pro potraviny v abecedním pořadí:

J. Drápal, K. Ettlerová, J. Hajšlová, P. Hlúbik, M. Jechová, M. Kozáková, F. Malíř, V. Ostrý, J. Ruprich, J. Sosnovcová, V. Špelina, D. Winklerová.

Seznam osob / institucí, které se podílely na přípravě podkladů:

J. Drápal

Právní odpovědnost

Podle článku 1, odstavec 2, Statutu, Výbor nemá právní subjektivitu. Jeho závěry a usnesení mají charakter doporučení a signálních informací pro členy a sekretariát KS. Výbor sám proto nenese právní odpovědnost za jakékoli škody způsobené jako důsledek použití jeho závěrů a usnesení.

© Vědecký výbor pro potraviny (reprezentovaný majoritou členů)

Všechna práva rezervována. Tento dokument Vědeckého výboru pro potraviny může být jako celek nebo jeho část reprodukován nebo překládán, pro nekomerční nebo komerční použití, pouze se souhlasem Vědeckého výboru pro potraviny (Státní zdravotní ústav, Palackého 3a, 612 42 Brno, tel/fax +420541211764, email: sekretariat@chpr.szu.cz). Další využití dokumentu není omezeno. Při citaci dokumentu by měl být vždy uveden kód publikace ze záhlaví tiskové strany. Za autory dokumentu se považují všichni členové Výboru bez určení prvního autora. Proto by měli být citováni všichni členové Výboru.

Klíčová slova:

veterinární léčiva, rezidua, potraviny živočišného původu

Seznam použitých zkratk:

ČR	Česká republika
EFSA	European Food Safety Agency, Evropský úřad pro bezpečnost potravin
EK	Evropská komise
EMA	European Medicines Agency
EU	Evropská unie
USA	United States of America, Spojené Státy Americké
ÚSKVBL	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
VVP	Vědecký výbor pro potraviny
VVV	Vědecký veterinární výbor pro bezpečnost potravin

1. VYMEZENÍ ÚKOLU A CHARAKTERISTIKA PROBLÉMU

1.

Dne 14. 9. 2004 rozhodlo plenární zasedání Vědeckého výboru pro potraviny (VVP) o zpracování informace VVP k problematice výskytu reziduí veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu v ČR.

2.

Rozhodnutí VVP o podání informace předcházela odborná porada k problematice veterinárních léčiv se zástupci Vědeckého veterinárního výboru pro bezpečnost potravin (VVV) dne 1.7. 2004. Na jednání bylo dohodnuto, že problematiku reziduí veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu zpracuje VVV. Důvodem k tomuto rozhodnutí je fakt, že naprostá většina produkováných dat z oblasti reziduí veterinárních léčiv pochází z vyšetřování vzorků živočišných potravin a surovin při plnění kontrolních a monitorovacích aktivit orgánů veterinární správy. Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně (ÚSKVBL) hraje klíčovou roli v lékové politice veterinárních léčivých přípravků, má kontrolní mechanismy v oblasti manipulace a použití veterinárních léčivých přípravků a působí jako Národní referenční laboratoř pro detekci reziduí nepovolených léčivých látek a zakázaných farmakologicky účinných substancí.

3.

Pokud se budou náměty, které vyjdou ze studie zpracované VVV k problematice výskytu reziduí veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu v ČR týkat problematiky VVP, budou zpracovány do samostatného materiálu VVP.

2. PŘEHLED O STAVU ŘEŠENÍ PROBLÉMU

4.

VVV dosud zpracoval studie: „Sledování reziduí veterinárních léčiv a zakázaných látek v chovu hospodářských zvířat“ (VVV, 2003) a „Sledování reziduí veterinárních léčiv a zakázaných látek hormonálního původu u potravinových zvířat“ (VVV, 2004).

5.

Obě studie na sebe navazují a charakterizují vývoj a stav právního rámce pro schvalování veterinárních léčiv, pro jejich používání, charakterizují oblast zakázaných látek, podávají přehled o výsledcích vyšetření jejich reziduí a dotýkají se i situace ve vývoji lékové politiky v rámci EU včetně role příslušných evropských institucí. Je vyhodnocen současný stav legislativy chránící člověka před přenosem reziduí veterinárních léčivých přípravků používaných u potravinových zvířat do potravinového řetězce. Je konstatováno, že se plně podařilo legislativu EU implementovat do českého právního řádu, za což má odpovědnost ÚSKVBL jako státní autorita v oblasti veterinárních léčiv v ČR za dozoru evropské lékové agentury EMA (European Medicines Agency).

6.

Studie dále uvádí, že používání hormonů v perorální lékové formě nebo implantátu ke zvyšování přírůstků a ke zlepšení konverze krmiva u přežvýkavců je běžné v některých zemích mimo EU (např. v USA a v Kanadě). Tyto země mají stanovená legislativní pravidla pro jejich použití u hospodářských zvířat s tím, že je zakázána jiná (např. intramuskulární) aplikace anabolických hormonů určených pro stimulaci růstu z důvodu zanechání reziduí v toxických hladinách v místě vpichu. Česká republika, stejně jako ostatní členské státy EU, mají úplný zákaz používání látek majících hormonální nebo thyreostatický účinek a beta-agonistů pro stimulaci růstu, nicméně mohou být použity ve vymezených indikacích pro terapeutické účely.

7.

VVV hodlá v roce 2005 zpracovat další studii týkající se problematiky reziduí veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu s názvem: „Minimalizace rizika používání veterinárních léčiv u potravinových zvířat“. Studie by měla zahrnovat legislativní normy v oblasti bezpečnosti potravin živočišného původu, definovat možná rizika pro konzumenta z používání veterinárních léčiv u potravinových zvířat a popsat současný stav sledování reziduí léčivých substancí, včetně zakázaných látek, u potravinových zvířat. Cílem této velmi náročné studie má být posouzení současného stavu, případně rizik, vyplývajících z možného přenosu reziduí léčivých substancí do potravinového řetězce. Tato práce je zcela v souladu s úkoly EFSA, jak jí byly definovány ze strany EK v roce 2005 (např. hodnocení zdravotních rizik při použití hormonálních a dalších stimulantů růstu).

3. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

8.

- Legislativní pravidla přijatá Českou republikou v souladu s plnou implementací práva EU v oblasti zacházení s veterinárními léčivými přípravky (včetně zákazu použití některých látek ovlivňujících fyziologickou hormonální rovnováhu pro stimulaci růstu a produkce u potravinových zvířat, dále funkce státních kontrolních organizací v oblasti potravin živočišného původu) představují určitou pojistku proti neřízenému růstu zdravotního rizika plynoucího z reziduí veterinárních léčivých přípravků v potravinách živočišného původu pro člověka.
- Výbor doporučuje sledovat aktivity VVV v oblasti zpracování studií o reziduích veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu, zvláště pak, připravovanou studii: „Minimalizace rizika používání veterinárních léčiv u potravinových zvířat“. Studie by měla reflektovat konkrétní požadavky EFSA a zaměřit se na přehled sledování reziduí veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu a jejich interpretace z hlediska zdravotních rizik pro člověka, ne pouze na přehled legislativy.
- Velkou výhodou připravované studie VVV by bylo zahrnutí názoru na možná zdravotní rizika pro zvířata a spotřebitele, pokud by došlo k použití nyní zakázaných stimulatorů růstu v EU, což by EFSA jistě uvítala.